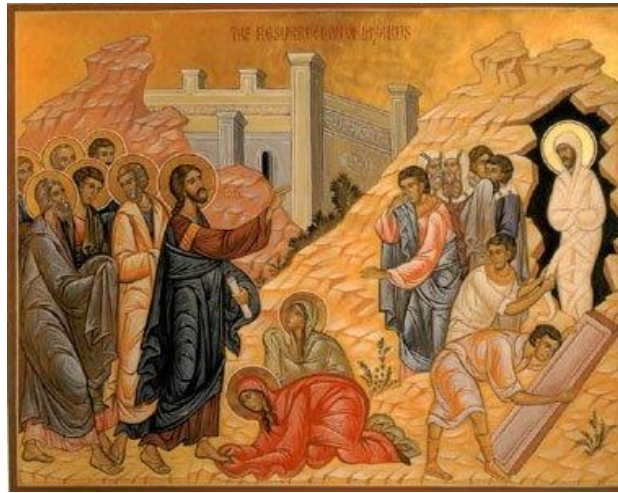

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Το Πάσχα είναι η μεγαλύτερη γιορτή της χριστιανοσύνης. Το Πάσχα γιορτάζουμε τα Πάθη και την Ανάσταση του Χριστού. Ο εορτασμός του Πάσχα ξεκινάει από το Σάββατο του Λαζάρου, την Κυριακή των Βαΐων και ακολουθεί η Μεγάλη Εβδομάδα. Κάθε μέρα συμβολίζει και φέρνει στη μνήμη κάποιο γεγονός από τη ζωή του Χριστού.

Το Σάββατο του Λαζάρου αναφέρεται στο θαύμα που έκανε ο Χριστός και ανέστησε το φίλο του Λάζαρο. Αυτό ήταν το μεγαλύτερο θαύμα του Ιησού.

Η Κυριακή των Βαΐων μας θυμίζει την είσοδο του Χριστού στα Ιεροσόλυμα, πάνω σε ένα γαϊδουράκι. Οι κάτοικοι των Ιεροσολύμων υποδέχτηκαν τον Ιησού με τραγούδια και βάγια. Γι' αυτό εκείνη την ημέρα στην εκκλησία, μετά τη λειτουργία, μοιράζουν βάγια (φύλλα δάφνης) και αγιασμό.

ΕΘΙΜΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ

Με ένα κόκκινο πανί, που συμβολίζει το αίμα του Χριστού, απλωμένο στο μπαλκόνι ή το παράθυρο, ξεκινούν στην επαρχία τη Μεγάλη Πέμπτη οι προετοιμασίες για τη βραδιά της Ανάστασης, ενώ την ίδια ημέρα οι νοικοκυρές σε όλη τη χώρα βάφουν τα κόκκινα αυγά. Τη Μεγάλη Πέμπτη ζυμώνονται και τα τσουρέκια. Αυτή τη μέρα οι νοικοκυρές δεν πλένουν, δεν απλώνουν ούτε κάνουν άλλες δουλειές στο σπίτι.

Την Μεγάλη Πέμπτη στην εκκλησία ψέλνεται η μακρά ακολουθία των Παθών με τα 12 Ευαγγέλια και αναπαριστάνεται ξανά η Σταύρωση. Αφού τελειώσουν τα 12 Ευαγγέλια, κοπέλες αναλαμβάνουν να στολίσουν τον Επιτάφιο με γιρλάντες από λευκά λουλούδια, έτσι ώστε το πρωί της επόμενης μέρας να είναι έτοιμος να δεχθεί το σώμα του Χριστού κατά την Αποκαθήλωση.

Σύμφωνα με την ορθόδοξη παράδοση τα κόκκινα αυγά που βάφουμε το Πάσχα συμβολίζουν το αίμα του Χριστού που το έδωσε για τη σωτηρία του κόσμου.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ακόμη και σήμερα σε κάποια χωριά οι κάτοικοι δεν στρώνουν καν τραπέζι τη Μεγάλη Παρασκευή. Δεν τρώνε γλυκά για την αγάπη του Χριστού, που τον πότισαν ξύδι. Ταχινόσουπα, μαρούλι ή φακές με ξύδι είναι τα συνήθη φαγητά. Κανείς δεν πρέπει να πιάσει στα χέρια του σφυρί ή βελόνι, γιατί θεωρείται μεγάλη αμαρτία. Το βράδυ γίνεται ο Εσπερινός και η περιφορά του Επιταφίου, ο στολισμός και η περιφορά του οποίου είναι το κυριότερο έθιμο της Μεγάλης Παρασκευής. Χαρακτηριστικό των παλαιότερων ετών ήταν η ευγενής άμιλλα ανάμεσα στις ενορίες για τον ομορφότερα στολισμένο Επιτάφιο. Πρώτα πήγαιναν τα λουλούδια για το στολισμό του Επιταφίου οι ελεύθερες και ύστερα οι παντρεμένες. Από κάτω περνούσαν όλοι από μια φορά, ενώ πίστευαν πως, αν τα ζωηρά παιδιά περάσουν τρεις φορές, θα γίνουν φρόνιμα... Τρεις φορές έπρεπε να περάσουν και οι άρρωστοι για ν' αναρρώσουν.

Τα λουλούδια που παίρνουν οι πιστοί από τον Επιτάφιο θεωρούνται ευλογημένα και τοποθετούνται στο εικονοστάσι του σπιτιού. Παλιότερα, οι γυναίκες έφτιαχναν με αυτά φυλαχτά για τους ναυτικούς, ενώ ορισμένοι τα χρησιμοποιούσαν και σαν γιατρικό για τον πονοκέφαλο.

Στην περιφορά του Επιταφίου προπορεύεται η μπάντα ή η χορωδία και παίζει πένθιμα εμβατήρια, ακολουθούν οι ιεροψάλτες, ο κλήρος, οι μυροφόρες, τα εξαπτέρυγα, πρόσκοποι και οι πιστοί που ψέλνουν καθ' όλη τη διάρκεια της λιτανείας. Σε όλη τη διαδρομή οι πιστοί ραίνουν τον Επιτάφιο με λουλούδια και αρώματα, κρατώντας αναμμένα κεριά.

ΜΕΓΑΛΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

Το Μεγάλο Σάββατο οι πιστοί προετοιμάζονται για το χαρμόσυνο μήνυμα της Ανάστασης. Το βράδυ της ίδιας ημέρας ο ιερέας φωνάζει το «Χριστός Ανέστη!». Ένα από τα βασικότερα τελετουργικά στοιχεία της Ανάστασης είναι το αναστάσιμο Φως, με κορυφαία στιγμή την πρόσκληση του ιερέα «Δεύτε Λάβετε Φως». Το Φως αυτό οι πιστοί το μεταφέρουν στα σπίτια τους. Σε κάποιες περιοχές μάλιστα θεωρούνταν καλοτυχία να μη σβήσει η λαμπάδα με το Άγιο Φως μέχρι να φτάσουν οι πιστοί στο σπίτι. Μπαίνοντας «σταυρώνουν» πρώτα το ανώφλι της εξώπορτας, ενώ παλαιότερα ανανέωναν και το φως του καντηλιού και μάλιστα προσπαθούσαν να το κρατήσουν αναμμένο όσο περισσότερες μέρες μπορούσαν χωρίς να σβήσει.

Φτάνοντας στο σπίτι στρώνεται γιορτινό τραπέζι. Το παραδοσιακό φαγητό που τρώμε το βράδυ της Ανάστασης είναι η μαγειρίτσα και τα κόκκινα αυγά. Μάλιστα τα αυγά τα τσουγκρίζουμε λέγοντας ο ένας: «Χριστός Ανέστη» και απαντώντας ο άλλος «Αληθώς ο Κύριος». Το τσουγκρίσμα των κόκκινων αυγών συμβολίζει τη γέννηση. Όπως σπάει το τσόφλι και βγαίνει μία νέα ύπαρξη στο φως, έτσι για τους χριστιανούς συμβολίζει την Ανάσταση του Χριστού.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Η Κυριακή του Πάσχα ή αλλιώς Λαμπρή γιορτάζεται σε όλη την Ελλάδα με χορούς, τραγούδια και το σούβλισμα του αρνιού.

Όλη η επόμενη του Πάσχα εβδομάδα είναι γιορτινή. Οι πιστοί συνηθίζουν για σαράντα μέρες μετά το Πάσχα να χαιρετιούνται ως εξής:

- Χριστός Ανέστη!

- Αληθώς ο Κύριος!

Επίσης, έχει καθιερωθεί, από την εκκλησία, για σαράντα μέρες μετά το Πάσχα να λέγεται η Αναστάσιμη Προσευχή.

